ନହର ସିଂ

ବନାମ

ହରନାକ୍ ସିଂ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଅକ୍ଟୋବର 29,1996

[କେ. ରାମାସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ଜି. ବି. ପଟ୍ଟନାୟକ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନିଦାନ ଅଧିନିୟମ 1963 :

ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି- ବିକ୍ରି ରାଜିନାମା- ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିଚୟ ବାବଦରେ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟପନ୍ଥା, ଯେଉଁଥିରେ ତାଙ୍କ ବିବେକକୁ ପ୍ରୟୋଗ ନକରି ଦିଆଯାଇଥିବା ଡିକ୍ରି- ତେବେ, ରେକର୍ଡରେ ଥିବା ସାମଗ୍ରୀର ଯାଞ୍ଚ ପରେ ପ୍ରଥମ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସକରାତ୍ମକ ଉପସଂହାର ପହଞ୍ଚିଲେ ଯେ ଉକ୍ତ ରାଜିନାମାରେ ବିକ୍ରି କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଜମିର ସଠିକ୍ କ୍ଷେତ୍ର କିମ୍ବା ସୀମା, ଦୈର୍ଘ୍ୟ, ପ୍ରସ୍ଥ, କେଉଁଠାରୁ ଏହାକୁ ମାପିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ଏହାର ଖସରା ସଂଖ୍ୟା ନଥିଲା- ପ୍ରଥମ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ମଧ୍ୟ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ପଞ୍ଜୀକରଣ ଶୁଳ୍କ ବଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ରାଜିନାମା ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ, ସାର୍ବଜନୀନ ନୀତିକୁ ବିରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟପନ୍ଥାର ରିହାତି ପାଇଁ ଦାବି କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ- ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନ ଖାରଜ କରିଥିଲେ- ନିର୍ଣ୍ଣିତ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରଥମ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଫଳାଫଳ ସହିତ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ - ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନ, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 136 ।

ଦେୱାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା , 1908:

ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି- ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ଡିକ୍ରି- ନିର୍ଣ୍ଣିତ : ଯଦି ସମ୍ପତ୍ତି ଚିହ୍ନଟ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ତେବେ ଏହା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଡିକ୍ରି ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଆବେଦନକାରୀ ଉତ୍ତରଦାତା ସହିତ ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତିର ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଏକ ରାଜିନାମା ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ତାଙ୍କ ଜମିକୁ ଚୁକ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ଜମିର ମୂଲ୍ୟ ଅର୍ଥରାଶିରେ ବିକ୍ରୟ କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ବିକ୍ରି ଦଲିଲ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ । ଚୁକ୍ତି

ପରିମାଣରେ ଅର୍ଥର କିଛି ଅଂଶ ଅଗ୍ରୀମ ଭାବେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ରାଶି ବିକ୍ରି ଦଲିଲ ପଞ୍ଜିକରଣ ସମୟରେ ଉପ ନିବନ୍ଧକଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାର ଥିଲା । ଯେହେତୁ ଉତ୍ତରଦାତା ବିକ୍ରି ଦଲିଲ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିନଥିଲେ, ଆବେଦନକାରୀ ବିକ୍ରୟ ଚୁକ୍ତିର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ । ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମକଦ୍ଦମାର ଡିକ୍ରି ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ନିମ୍ନ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଉକ୍ତ ବିକ୍ରୟ ଚୁକ୍ତି ପ୍ରବର୍ତ୍ତନୀୟ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଉକ୍ତ ଚୁକ୍ତିର କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ଯେଉଁ ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଚୁକ୍ତିନାମା ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିଲା ତାହା ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଚିହ୍ନଟ ଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲା । ନିମ୍ନ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆହୁରି ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ପଞ୍ଜୀକରଣ ଶୁଳ୍କ ବଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ଉକ୍ତ ଚୁକ୍ତିନାମାକୁ ଜାଣିଶୁଣି କମ୍ ମୂଲ୍ୟ ଦିଆଯାଇଛି, ଯାହା ସାର୍ବଜନୀନ ନୀତି ଆଧାରରେ ଅସିଦ୍ଧ ଅଟେ । ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଆବେଦନକାରୀ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକୁ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟମାନେ ଚୁକ୍ତିନାମାକୁ ଅବୈଧ ବୋଲି ବିବେଚନା କରିନଥିଲେ ବି, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରିବାରେ ତ୍ରୁଟି କରିଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଡିକ୍ରି ଏବଂ ଆଦେଶରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ଉଚିତ୍ ଯାହା ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଉତ୍ତରଦାତା ତରଫରୁ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ଡିକ୍ରି ପାରିତ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ଯାହା ଶେଷରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ତେଣୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଥିବା ନିମ୍ନ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟରେ କୌଣସି ଦୁର୍ବଳତା ନଥିଲା ।

ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି, ଏହା ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଲେ ଯେ 1.1 ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମାର ଡିକ୍ରି ପ୍ରଦାନ କରିବା ସମୟରେ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ପୃକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିର ଚିହ୍ନଟ ଉପରେ କଦାପି ଧ୍ୟାନ ପ୍ରୟୋଗ କରିନଥିଲେ ବରଂ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମାରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନା ଆଧାରରେ ଡିକ୍ରି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ତାଙ୍କ ଭୂମିକା ନିର୍ବାହ କରିବାରେ ବିଫଳ

ହୋଇଥିଲେ ହେଁ ତାଙ୍କୁ ମକଦ୍ଦମାରେ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରାର୍ଥନା ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ । ନିମ୍ନ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ତଥାପି, ନଥିରେ ଥିବା ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ସକାରାତ୍ମକ ଉପସଂହାର ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ଯେ ବିକ୍ରୟ ଚୁକ୍ତିରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଜମିର ସଠିକ୍ କ୍ଷେତ୍ର କିମ୍ବା ଏହାର ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇନାହିଁ । ନିମ୍ନ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆହୁରି ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ଜମିର କୌଣସି ଦୈର୍ଘ୍ୟ କିମ୍ବା ପ୍ରସ୍ଥ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ କେଉଁ ସ୍ଥାନରୁ ଏହାକୁ ମାପିବାକୁ ହେବ ତାହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇନାହିଁ ଏବଂ ଚୁକ୍ତିରେ କୌଣସି ଖସରା ସଂଖ୍ୟା ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା । ନିମ୍ନ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ମଧ୍ୟ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ପକ୍ଷମାନେ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ପଞ୍ଜୀକରଣ ଶୁଳ୍କ ବଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ଏହି ଚୁକ୍ତିନାମା କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଉକ୍ତ ଚୁକ୍ତିନାମା ଏହିପରି ଭାବରେ ସାର୍ବଜନୀନ ନୀତିର ବିରୋଧୀ ଥଲା ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ। [135- A- C]

1.2. ନିମ୍ନ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଯାହା ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 136 ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଦ୍ୱିତୀୟ ଅପିଲରେ ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଛି, ଏଥିରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଦାୟିତ୍ୱ ନୁହେଁ । ଏହା ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଯେ ଯେଉଁ ସମ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ସହାୟତା ମାଗାଯାଇଛି ତାହା ଚିହ୍ନଟ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇନଥିଲେ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି ଡିକ୍ରି ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । [135-D]

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା :

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 13388/1996 ।

ନିୟମିତ ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 220/1995 ରେ ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର 9.5.95 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଏଲ୍. କେ. ଗୁପ୍ତା, ଏ. ଗୁପ୍ତା ଏବଂ ଦୀନେଶ କୁମାର ଗର୍ଗ । ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ହରବଂସ ଲାଲ ଏବଂ ଅଶୋକ କୁମାର ମହାଜନ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ପଟନାୟକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା । ବିଳମ୍ବ କ୍ଷମା କରାଗଲା ।

ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ନିୟମିତ ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 220/1995 ରେ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଏହି ଆବେଦନଟି ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ମେ, 9,1995 ର ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ । ଆବେଦନକାରୀ ତାରିଖ 28.11.1984 ର ବିକ୍ରୟ ଚୁକ୍ତିର ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ତାଙ୍କ 4 ବିଘା 15 ବିଶ୍ୱା ଜମି ବିଘା ପ୍ରତି 7500 ଟଙ୍କାରେ ବିକ୍ରୟ କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ 15, ଜୁନ୍, 1985 ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ବିକ୍ରି ଦଲିଲ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ । ଅର୍ଥର କିଛି ଅଂଶ ବଇନା ଧନ ଭାବେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 23000 ଟଙ୍କା ବିକ୍ରି ଦଲିଲ ପଞ୍ଜୀକରଣ ସମୟରେ ଉପ ନିବନ୍ଧକଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାର ଥିଲା । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିଲା ଯେ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ପତ୍ର ଲେଖା ଖର୍ଚ୍ଚ ବବାଦକୁ 2.50 ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ପତ୍ର ଲେଖିବା 11.050 ଟଙ୍କାରେ ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଉତ୍ତରଦାତା ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ରାଶି ନଗଦ ଆକାରରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଯେପରି ଭାବରେ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ପତ୍ରରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀ ଆହୁରି କହିଥିଲେ ଯେ ସେ ଚୁକ୍ତିର ନିଜ ଅଂଶକୁ ପାଳନ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ଇଚ୍ଛୁକ ଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଉତ୍ତରଦାତା ଏହାର ଭଙ୍ଗ କରିଥିଲେ ଏବଂ ବିକ୍ରି ଦଲିଲ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିନଥିଲେ । ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ, ଚୁକ୍ତିର ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ପୂର୍ବରୁ କୁହାଯାଇଛି । ଉତ୍ତରଦାତା ଅଭିଯୋଗ ପତ୍ରରେ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରି ଉକ୍ତ ମକଦ୍ଦମାକୁ ବିରୋଧ କରିଥିଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଠାରୁ 11, 050 ଟଙ୍କା ଋଣ ନେଇଥିଲେ ଏବଂ ଏକ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ପତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ, ସେ ଉକ୍ତ ପରିମାଣକୁ ସୁଧ ସହିତ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିବା ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 463/1987 ପଞ୍ଜୀକୃତ ହୋଇଥିବା ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ସେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ପାଦନକୁ ପାଇଁ କରାଯାଇଥିବା ମକଦ୍ଦମାକୁ ବରଖାସ୍ତ କରିବାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ । 11,050 ଟଙ୍କା ସୁଧ ସହିତ ଆଦାୟ ପାଇଁ ହରନାକ ସିଂଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାୟର ହୋଇଥିବା ମକଦ୍ଦମାରେ , ନାହର ସିଂ ଏହି ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଯେ ସେ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ଟଙ୍କା ନେଇ ନାହାଁନ୍ତି ଏବଂ କେବେବି କୌଣସି ଆଜ୍ଞାପତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିନାହାଁନ୍ତି । ଏହି ଉଭୟ ମୋକଦ୍ଦମା ଏକତ୍ର ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 31.1.1990 ତାରିଖରେ ଏକ ସାଧାରଣ ରାୟ ଦ୍ୱାରା ଏହାର ସମାଧାନ

କରାଯାଇଥିଲା । ଅର୍ଥ ଆଦାୟ ପାଇଁ ହରନାକ ସିଂଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦୟାର ହୋଇଥିବା ମକଦ୍ଦମା ଖାରଜ ହୋଇଥିଲା (ଦେୱାନୀ ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 463/1987), ନାହର ସିଂଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଚୁକ୍ତିର ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଦାୟର ହୋଇଥିବା ମକଦ୍ଦମାକୁ ଡିକ୍ରି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା (ଦେୱାନୀ ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 181/1988) ହରନାକ ସିଂଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦୁଇଟି ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସାଙ୍ଗୁରର ବିଦ୍ୱାନ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ତାଙ୍କ 13 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1994 ତାରିଖର ରାୟ ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ 28.11.1984 ତାରିଖର (ପ୍ରଦର୍ଶ D1) ରାଜିନାମା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନୀୟ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଉକ୍ତ ରାଜିନାମାର କୌଣସି ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନହିଁ କାରଣ ଯେଉଁ ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଚୁକ୍ତିନାମା ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିଲା ତାହା ଅସ୍ୱଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଟେ । ସେ ଆହୁରି ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ପଞ୍ଜୀକରଣ ଶୁଳ୍କ ବଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ଉକ୍ତ ଚୁକ୍ତିନାମା ପ୍ରଦର୍ଶ ଡି1 କୁ ଜାଣିଶୁଣି କମ୍ ମୂଲ୍ୟ ଦିଆଯାଇଛି, ଯାହା ସାର୍ବଜନୀନ ନୀତି ଆଧାରରେ ଅସିଦ୍ଧ ଅଟେ ।

ଅର୍ଥ ଆଦାୟ ପାଇଁ ହରନାକ ସିଂଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାୟର ହୋଇଥିବା ମକଦ୍ଦମା ବିଷୟରେ, ନିମ୍ନ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଜ୍ଞାପତ୍ର ଆଧାରରେ ଅର୍ଥ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ଖାରଜକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିଛନ୍ତି।ତେଣୁ ନିମ୍ନ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଶେଷରେ ଉଭୟ ମକଦ୍ଦମାକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ନିୟମିତ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅପିଲ ପଠାଯିବା ପରେ, ଯେଉଁ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅସ୍ୱଷ୍ଟତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ରାଜିନାମା ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିଲା, ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଉପସଂହାର ସହମତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ, ଏବଂ ଏହିପରି ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ପକ୍ଷମାନେ ଏକ ରାଜିନାମା ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ କରିଥିଲେ ଯାହା ଅଧୀନରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସମ୍ପୃକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିକ୍ରି ଦଲିଲ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ନିମ୍ନ ଅଦାଲତମାନେ ଚୁକ୍ତିକୁ ଅବୈଧ ବୋଲି ନ ପାଇ, ଚୁକ୍ତିର ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ପାଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାରେ ତ୍ରୁଟି କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅପିଲରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଥିବା ନିମ୍ନ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଡିକ୍ରି ଏବଂଆଦେଶରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ଉଚିତ୍, ଯେତେଦୂର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ଚୁକ୍ତିର

ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ କରାଯାଇଥିବା ମକଦ୍ଦମା ସହିତ ଜଡିତ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ନିମ୍ନ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଅନୁସନ୍ଧାନ ଯେ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ଚୁକ୍ତି ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା ଏବଂ ଯେଉଁ ସମ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିନାମା ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିଲା ତାହା ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହି ମକଦ୍ଦମାକୁ, ନିମ୍ନ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଖାରଜ କରିବାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଥିଲେ । ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ଡିକ୍ରି ପାରିତ କରିବେ ନାହିଁ ଯାହା ଶେଷରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ତେଣୁ, ନିମ୍ନ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟରେ କୌଣସି ଦୁର୍ବଳତା ନାହିଁ ଯାହା ଦ୍ୱିତୀୟ ଅପିଲରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଛି । ବାର୍ ରେ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀ ପ୍ରସ୍ତୁତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏକମାତ୍ର ପ୍ରଶ୍ନ ଯାହା ବିଚାର ପାଇଁ ଉଠିଥାଏ ତାହା ହେଉଛି ନିମ୍ନ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଚୁକ୍ତିରେ ଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ପରିଚୟହୀନ ଥିବା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଆଧାରରେ ଚୁକ୍ତିର ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ପାଦନ ମଞ୍ଜୁରକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାରେ ସଠିକ୍ ଥିଲେ କି । ଏହା ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଦୌରା ବିଚାରପତି ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ କରାଯାଇଥିବା ମକଦ୍ଦମାରେ ଡିକ୍ରି ପ୍ରଦାନ କରିବା ସମୟରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିର ଚିହ୍ନଟ ଉପରେ କେବେବି ତାଙ୍କ ବୁଦ୍ଧି ପ୍ରୟୋଗ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା ଆଧାରରେ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିବା ଆଧାରରେ, ମକଦ୍ଦମାରେ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ଉପଶମ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ । ନିମ୍ନ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ତଥାପି, ରେକର୍ଡରେ ଥିବା ସାମଗ୍ରୀକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ସକରାତ୍ମକ ଉପସଂହାର ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ଯେ ଚୁକ୍ତିନାମା ପ୍ରଦର୍ଶ D1 ରେ ନାହର ସିଂଙ୍କୁ ବିକ୍ରି ହେବାକୁ ଥିବା ଜମିର ସଠିକ୍ କ୍ଷେତ୍ର କିମ୍ବା ଏହାର ସୀମା ନାହିଁ । ସେ ଆହୁରି ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ଜମିର କୌଣସି ଦୈର୍ଘ୍ୟ କିମ୍ବା ପ୍ରସ୍ଥ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହା କେଉଁ ସ୍ଥାନରୁ ଏହାକୁ ମାପିବାକୁ ହେବ ତାହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରେ ନାହିଁ ଏବଂ ଯଦିଓ ନାହର ସିଂ ଖସରା ସଂଖ୍ୟା 435 ଏବଂ 436 ରୁ ସଠିକ୍ ଦାବି କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ ଖସରା ସଂଖ୍ୟା ଗୁଡିକ ତାଙ୍କ ଚୁକ୍ତିରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଦର୍ଶ D1ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନଥିଲା । ନିମ୍ନ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ମଧ୍ୟ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ପକ୍ଷମାନେ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ପଞ୍ଜୀକରଣ ଶୁଳ୍କ ସରକାରଙ୍କୁ ନଦେବା କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଉକ୍ତ ଚୁକ୍ତିନାମା ଏହିପରି ସାର୍ବଜନୀନ ନୀତିର ବିରୋଧୀ ଏବଂ ଚୁକ୍ତିର ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ପାଦନରେ ଉପଶମ ଦାବି କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ନିମ୍ନ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଉପରୋକ୍ତ ଫଳାଫଳ ଯାହା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏହାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ, ଯାହା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 136 ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ଦ୍ୱିତୀୟ ଅପିଲରେ ନିମ୍ନ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିଷ୍ପତିକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଛି । ଏହା ସ୍ୱଷ୍ଟ ଭାବରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ଯେ ଯେଉଁ ସମ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ଉପଶମ ମଗାଯାଇଛି ତାହା ଚିହ୍ନଟ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇନଥିଲେ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି ଡିକ୍ରି ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ, ତାଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ସମୟରେ, ନିମ୍ନ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଖଣ୍ଡନ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇନଥିଲେ, କେବଳ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ଯେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଚୁକ୍ତିନାମା ହୋଇଥିବା ଜଣାପଡ଼ିଥିବାରୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିବା ଉଚିତ୍ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲଙ୍କ ଏହି ତର୍କ ସହିତ ଆମେ ସହମତ ହୋଇପାରିବୁ ନାହିଁ ।

ଆମେ ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ ମତ ରଖିଛୁ ଯେ ଉକ୍ତ ପରିସର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି ମାମଲା ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 136 ଅନୁଯାୟୀ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଆବଶ୍ୟକ କରେ ନାହିଁ ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଖାରଜ ହୁଏ । କିନ୍ତୁ ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଭି. ଏସ୍. ଏସ୍. ଆବେଦନ ଖାରଜ ହେଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :
ମଦନ ମୋହନ ଭୂୟାଁ
ଅନୁବାଦକ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।